

Bài 10

TÍCH CỰC, TỰ GIÁC

TRONG HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ

VÀ TRONG HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI

I – CÂU HỎI HƯỚNG DẪN HỌC TẬP

- Thế nào là tích cực, tự giác trong hoạt động tập thể và trong hoạt động xã hội ? Nêu ví dụ.
- Hãy nêu rõ sự khác nhau giữa những biểu hiện tích cực, tự giác với lười biếng, không tự giác trong việc tham gia hoạt động tập thể và hoạt động xã hội.
- Tích cực, tự giác tham gia hoạt động tập thể và hoạt động xã hội có ý nghĩa như thế nào đối với mỗi người và đối với cộng đồng, xã hội ?

II – BÀI TẬP

Bài tập 1

Những biểu hiện nào sau đây là tích cực, tự giác tham gia hoạt động tập thể và hoạt động xã hội ?

- A. Nhiệt tình tham gia các hoạt động Đội.
- B. Chủ động chăm sóc cây hoa trong vườn trường.
- C. Tham gia các phong trào văn nghệ, thể dục thể thao của trường.
- D. Chỉ tham gia các hoạt động ở trường, không muốn tham gia các phong trào ở nơi cư trú.
- E. Hăng hái tham gia dọn vệ sinh nơi công cộng.
- G. Chủ nhật ở nhà xem tivi, không đi cắm trại với cả lớp.
- H. Ủng hộ phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”.
- I. Hờ hững với các câu lạc bộ của trường.
- K. Hết lòng tham gia công việc chung của lớp.

Bài tập 2

Chuẩn bị cho ngày 20 tháng 11, Liên đội thiếu niên trường THCS Ba Đình chuẩn bị một số tiết mục văn nghệ để biểu diễn chúc mừng các thầy cô giáo. Lớp 6A chọn được 5 bạn để tham gia vào Đội Văn nghệ chung của cả trường. 4 bạn vui vẻ tham gia và tập rất nhiệt tình, duy chỉ có bạn Nhung từ chối, không tham gia. Ai cũng biết Nhung hát rất hay, nhưng bạn ấy chỉ muốn hát tự do, không muốn tham gia vào Đội Văn nghệ vì sợ mất thời gian nghỉ ngơi, vui chơi của mình.

Câu hỏi :

- 1/ *Theo em, bạn Nhung từ chối tham gia như vậy có đúng không ? Vì sao ?*
- 2/ *Em có thể khuyên bạn Nhung điều gì ?*

Bài tập 3

Bạn Sinh học vào loại khá nhưng luôn trốn tránh tham gia vào công việc làm vệ sinh trường lớp. Cứ mỗi lần nhà trường tổ chức dọn dẹp vệ sinh trong toàn trường là bạn ấy lại tìm cách để không phải tham gia. Nhiều bạn nói biểu hiện của Sinh như thế là không được, nhưng cũng có bạn lại nói việc tham gia vào phong trào của trường không quan trọng.

Câu hỏi :

- 1/ *Em đồng ý với ý kiến nào trên đây ?*
- 2/ *Theo em, học sinh có cần phải tham gia vào các hoạt động chung của trường không ? Vì sao ?*

Bài tập 4

Phượng không chỉ là một học sinh giỏi mà còn là một học sinh gương mẫu về tính tập thể. Phượng tự nguyện giúp đỡ 3 bạn cùng lớp từ học sinh kém năm học trước trở thành học sinh khá trong năm học này. Phượng còn là người sôi nổi, luôn đi đầu và cổ vũ cho các hoạt động của Đội thiếu niên tiền phong, từ hoạt động văn nghệ, thể dục thể thao đến các hoạt động vệ sinh, nói không với ma tuý nơi học đường... Thế mà có bạn lại chê Phượng sao dại thế, tội gì mà tham gia vào các hoạt động ấy cho mất thời gian của mình.

Câu hỏi :

Tính tự giác, tính cực của Phượng trong các hoạt động tập thể ở trường, lớp có đáng được bạn bè trân trọng, quý mến không ? Vì sao ?

III – TRUYỆN ĐỌC

TẨM GIƯƠNG MỘT CỰU GIÁO CHỨC VỚI SỰ NGHIỆP "TRỒNG NGƯỜI"

Thầy Vũ Duy Hiền quê ở thôn Bình Trúc, xã Bình Sa, thuộc huyện Thăng Bình (Quảng Nam), hiện nay ở số 76, đường Trần Dư, TP. Tam Kỳ. Thủa nhỏ, theo học tại trường làng với chiếc áo cộc thô nhau, đội nón lá, đi chân đất nhưng thầy học rất chăm, ngoan, được các thầy, cô và bạn bè quý mến. Sau những năm đèn sách, nương chốn “Cửa khổng sân trình”, cậu học trò xuất sắc được Ty Giáo dục Quảng Nam thời kháng chiến chống Pháp tuyển chọn vào học khoá sư phạm và nhanh chóng trở thành một thầy giáo khi mới bước vào tuổi 18.

Trải qua hơn 40 mươi năm thăng trầm trong ngành, thầy Duy Hiền đã từng đứng trên bục giảng với danh hiệu giáo viên giỏi các cấp và tiến lên làm cán bộ quản lí, đặc biệt từ ngày quê hương được hoàn toàn giải phóng thầy đảm nhận chức vụ Hiệu trưởng bậc THCS đến khi về hưu.

Những tưởng về hưu là sẽ được an phận tuổi già, ngược lại thầy tiếp tục hoạt động với chức vụ Phó chủ tịch Hội Khuyến học của tỉnh Quảng Nam liên tiếp 3 nhiệm kì, thầy luôn luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Thầy còn tham gia công tác Cựu giáo chức tại TP. Tam Kỳ và được Đại hội Cựu Giáo chức thành phố Tam Kỳ bầu làm Chủ tịch Hội nhiệm kì 2005–2010. Đặc biệt, khi Hội Cựu Giáo chức tỉnh Quảng Nam hình thành, thầy Hiền được bầu vào Ban thường vụ. Thầy Hiền là người khởi xướng thành lập Hội Cựu giáo chức đầu tiên của tỉnh Quảng Nam.

Từ nhiệm vụ khuyến học, khuyến tài thầy Duy Hiền đã cùng lãnh đạo các cấp từ tỉnh xuống cơ sở, vận động toàn xã hội tham gia phát triển giáo dục, từng bước góp phần cùng với các trường học trong địa bàn toàn tỉnh, vươn lên thực hiện một cách tốt nhất với phong trào giáo dục nâng cao chất lượng dạy và học, góp phần cùng cả nước xây dựng xã hội học tập, nâng cao dân trí, đào tạo nhân tài theo mục tiêu của Đảng.

Trong cương vị Chủ tịch Hội, thầy Hiền đã tập hợp đông đảo lực lượng Cựu giáo chức toàn thành phố tham gia phong trào thi đua yêu nước đạt thành tích xuất sắc, Hội Cựu giáo chức TP. Tam Kỳ được các cấp tặng nhiều danh hiệu cao quý. Đặc biệt năm 2006 được Trung ương Hội Khuyến học Việt Nam tặng 3 kỉ niệm chương vì sự nghiệp Khuyến học, 1 bằng khen của Trung ương Hội Người cao tuổi, nhiều bằng khen của UBND tỉnh. Riêng thầy Vũ Duy Hiền được Thủ tướng Chính phủ tặng bằng khen năm 2004 về thành tích xuất sắc trong hoạt động khuyến học, khuyến tài và Trung ương Hội Cựu giáo chức Việt Nam tặng bằng khen. Ngoài ra, Hội còn tổ chức các hoạt động khác như giao lưu học tập, thăm viếng đồng nghiệp, văn nghệ quần chúng, sáng tác thơ ca, báo chí v.v... rất đáng tự hào.

Thầy Vũ Duy Hiền tâm sự : “Nhớ lại một thời chiến tranh rất ác liệt, thầy trò sống trong điều kiện vô cùng khó khăn, thiếu thốn. Các lớp học đều bằng tranh tre nứa lá, nằm rải rác trong các khu rừng. Mùa nắng rất bỗng, mùa mưa gió lùa mái dột ướt cả sách vở, giấy viết xong đem phơi, hôm sau viết tiếp. Vừa học vừa tránh máy bay địch, thế nhưng thầy vẫn dạy tốt, trò vẫn học tốt. Những hình ảnh ngày xưa vẫn còn đó, đã gợi lại trong tôi những kỉ niệm, như nhắc tôi hãy cố gắng đem sức lực còn lại của mình góp phần xây dựng thế hệ tương lai cho quê hương, đất nước ; xứng đáng là một giáo viên mẫu mực, giữ vững truyền thống “Tôn sư trọng đạo” của dân tộc Việt Nam”.

Thầy Vũ Duy Hiền xứng đáng là tấm gương có tâm huyết với sự nghiệp “Trồng người” tận tâm với hoạt động khuyến học, khuyến tài, với Hội Cựu giáo chức trong toàn tỉnh, được các Hội, Đoàn thể và bạn bè đồng nghiệp tin yêu, mến phục.

(Theo Nguyễn Huy Hoàng, <http://nguoicaotuoi.org.vn>)

Câu hỏi :

- 1/ *Những nội dung nào trong truyện đọc trên cho thấy thầy Vũ Duy Hiền là người tích cực tham gia các hoạt động của tập thể và xã hội ?*
- 2/ *Em học tập được gì từ tấm gương thầy Vũ Duy Hiền ?*